

Sygn. akt VIII U 2213/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 października 2015 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. G. prawo do emerytury począwszy od dnia 29 września 2015 roku,
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt VIIIU 2213/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.10.2015r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu K. G. prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył okresu zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 12.11.1978r. do dnia 31.12.1995r. na stanowiskach kolejno: montera układów elektronicznych, brygadzysty montera układów elektronicznych, brygadzysty zestrójacza układów elektronicznych, zestrójacza podzespołów elektronicznych, gdyż nie zostały one wymienione w zarządzeniu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego -

w wykazie A dziale XIV poz.4. Nadto organ rentowy podniósł, iż z zaświadczenia z dnia 01.10.2015r. dotyczącego charakteru wykonywanej pracy wynika, że ubezpieczony wykonywał pracę operatora promieniowania jonizującego, co stoi w sprzeczności z wykazanymi w świadectwie pracy z dnia 22.04.2013r. oraz w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 15.04.2013r. stanowiskami pracy. Organ rentowy dodał również, iż kwalifikacji okresu zatrudnienia do prac w szczególnych warunkach zakład pracy dokonał jedynie na podstawie oświadczenia pracownika oraz zeznań świadków, a nie w oparciu o dokumentację posiadaną przez zakład pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy okresów w/w okresu zatrudnienia podnosząc, iż była to praca wymieniona w wykazie A dziale XIV poz.4 i w wykazie A dziale XIV poz.24 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. W piśmie procesowym z dnia 22.12.2015r. ubezpieczony złożył wniosek o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony K. G. urodził się w dniu (...) Na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

W dniu 31.08.2015r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury, w rozpoznaniu którego organ rentowy w dniu 13.10.2015r. wydał decyzję zaskarżoną, omówioną na wstępie.

Ubezpieczony w okresie od dnia 15.09.1973r. do dnia 30.04.2012r. był zatrudniony w Zakładach (...) S.A. w Z. na stanowiskach:

- od dnia 15.09.1973r. do dnia 27.10.1976r. – montera układów elektronicznych,
- od dnia 28.10.1976r. do dnia 18.10.1978r. – zasadnicza służba wojskowa,
- od dnia 10.11.1978r. do dnia 30.09.1983r. – montera układów elektronicznych,
- od dnia 01.10.1983r. do dnia 31.01.1987r. – brygadzisty montera układów elektronicznych,
- od dnia 01.02.1987r. do dnia 31.08.1991r. – brygadzisty zestrójacza układów elektronicznych,
- od dnia 01.09.1991r. do dnia 31.08.2004r. – zestrójacza podzespołów elektronicznych,
- od dnia 01.09.2004r. do dnia 30.09.2011r. – zestrójacza układów elektronicznych,
- od dnia 01.10.2011r. do dnia 30.04.2012r. – montera podzespołów elektronicznych.

Spółka (...) sporządziła ubezpieczonemu w dniu 15.04.2013r. świadectwo pracy szczególnych warunkach, w którym zawarła zapis, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał:

1. od dnia 10.11.1978r. do dnia 31.12.1995r. prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A dziale XIV poz.4, na stanowiskach montera układów elektronicznych, brygadzisty montera układów elektronicznych, brygadzisty zestrójacza układów elektronicznych, zestrójacza podzespołów elektronicznych,
2. od dnia 01.10.1983r. do dnia 31.08.1991r. – kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace

wymienione w wykazie – wykaz A dział XIV poz. 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ubezpieczony przedłożył do organu rentowego, oprócz w/w świadectwa pracy w warunkach szczególnych:

- zaświadczenie z dnia 15.04.2013r., w którym podano, iż w okresie od dnia 10.11.1978r. do dnia 31.12.1995r. ubezpieczony pracował przy produkcji monitorów ekranowych, które były podstawowym wyrobem produkcyjnym na wydziałach montażowych w Zakładach (...); monitory te były źródłem pola elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości od 1 kHz do 300MHz o natężeniu impulsowym od 1V/m do (...) oraz źródłem promieniowania jonizującego,

- opinię BHP z dnia 23.09.2015r. sporządzoną przez D. BHP Zakładów (...), w której potwierdzono, iż ubezpieczony w latach 1978 – 1995r. pracował przy uruchamianiu bloków (...) sterujących kineskopami, gdzie występowało promieniowanie jonizujące i pole elektromagnetyczne, to jest wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A dziale XIV poz.4.

Zakład (...) S.A. w Z. zajmował się generalnie produkcją monitorów ekranowych. W latach 1978 – 1986 produkowano monitory Mera (...), a następnie do 1995r. produkowano monitory (...) 330 i (...) 340. W ciągu jednego miesiąca produkowanych było od 2600 do 3200 takich monitorów. W listopadzie 1978r. ubezpieczonemu powierzono stworzenie linii bloków (...). Była to część elektroniczna kineskopu, najważniejsza, która wchodzi w skład monitora ekranowego. Linia ta liczyła około 30 osób, w skład których wchodziłi naprawiacze, monterzy, zestrójacze, kosmetycy i pakowacze. Praca odbywała się na hali, na stołach, gdzie pojedyncze osoby wykonywały swoją część pracy i przekazywały to kolejnym osobom na hali. Zadaniem tych osób było uzbroić, uruchomić monitor i przekazać go następnie do kontroli, do sprzedaży. Ubezpieczony, podobnie jak innych siedmiu pracowników, faktycznie pracował jako tester, zestrójacz monitorów. Praca ta polegała na tym, że uzbrojony kineskop z cewką podłączało się do sieci i wtedy kineskop pokazywał obraz, którego gabaryty należało dostroić. Te kineskopy przyjeżdżały na wózkach, przy czym wcześniej wygrzewały się. Wygrzewanie miało miejsce na tej samej hali i zajmował się tym również ubezpieczony, gdyż trzeba było obserwować, czy coś się nie dzieje. Te urządzenia były wówczas podłączone do prądu i emitowały szkodliwe promieniowanie jonizujące. Jednocześnie było włączonych około 60 monitorów do wygrzewania – do 20 minut, a potem była wygrzewalnia 48 godzinna, gdzie wygrzewano od 100 do 200 monitorów. Ubezpieczony był narażony najbardziej na to emitowanie promieniowania, bo na jego stanowisku dane urządzenie było podłączane do prądu. W latach 70 – tych wszyscy pracownicy na wydziale mieli stanowisko montera, lecz wykonywali różne prace, byli wśród nich też tacy pracownicy - monterzy, którzy te urządzenia składali, przy czym ubezpieczony w takim charakterze nie pracował. Hala miała wymiary 30 metrów na 100 metrów i monterzy pracowali na obrzeżach hali, aby na nich jak najmniej działały szkodliwe substancje. Oprócz promieniowania jonizującego, które jest niewidoczne, ubezpieczony miał też styczność z ładunkiem elektrostatycznym, czyli przebiegiem do punktu masy, którym był w tym momencie organizm ludzki. Codziennie, po około 6 razy były przeskoki iskry na organizm ludzki, gdyż kineskopy powinny być zabezpieczone grafitem, lecz tego grafitu było tam za mało. Pracę taką ubezpieczony świadczył faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, także jako brygadzista, a dodatkowo nadzorował podległych mu pracowników. W styczniu 1987r. w Zakładzie przeprowadzono weryfikację stanowisk pracy i wtedy doszło do zmiany nazewnictwa tych stanowisk.

W latach 1978 – 1986 na hali nie było żadnych przegród. Były tam stoły, ławy połączone ze sobą w jednym ciągu. Od 1986r. na hali ustawiono ścianki działowe zrobione z aluminium pokrytym wykładziną dywanową, które oddzielały stanowiska pracy osób pracujących tak jak ubezpieczony. Zdarzało się bowiem, że monitory wybuchały i odgrodzenia były po to, aby przy wybuchu nie doszło do zranień pracujących w sąsiedztwie pracowników.

Monitory produkowane były do 1995r., a następnie Zakłady zajęły się produkcją kas fiskalnych i drukarek.

Z tytułu wykonywania takiej pracy ubezpieczony otrzymywał mleko.

Razem z ubezpieczonym pracowali F. B. i H. T..

F. B. był zatrudniony w Zakładach (...) od dnia 22.10.1973r. do dnia 31.07.2001r., przy czym w okresie spornym dla ubezpieczonego pracował na stanowisku kontrolera jakości wyrobów i brygadzysty kontrolera jakości wyrobów gotowych – odbierał prace wykonane m.in. przez ubezpieczonego. Pracował na tej samej hali co ubezpieczony.

H. T. był zatrudniony w Zakładach (...) od dnia 27.07.1972r. do dnia 17.03.2002r. na stanowiskach (w latach 1978 – 1995, to jest spornych dla ubezpieczonego): montera układów elektronicznych – do dnia 31.01.1987r., zestrzajacza układów elektronicznych od dnia 01.02.1987r. do dnia 31.01.1989r., brygadzysty zestrzajacza układów elektronicznych od dnia 01.02.1989r. do dnia 30.09.1983r., starszego mistrza od dnia 01.10.1992r. do 2002r. W tym czasie H. T. rzeczywiście wykonywał taką samą pracę co ubezpieczony i w takim samym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy decyzją z dnia 25.02.2013r. przyznał H. T. od dnia 01.01.2013r. prawo do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy okresów zatrudnienia tego świadka wymienionych powyżej.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych oraz akt płacowych ubezpieczonego, akt emerytalnych świadków F. B. i H. T., dokumentów nadesłanych przez zakłady (...), w tym w szczególności Regulaminu Pracy, Regulaminu Organizacyjnego, zmian schematu organizacyjnego, potwierdzenia produkcji i wykazu stanowisk, na których przysługiwał dodatek szkodliwy, kserokopii dokumentów złożonych przez ubezpieczonego, zeznań w/w świadków, a także zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozpraw z dnia: 21.03.2016r. czas 00:12:57 – 01:11:45, z dnia 28.04.2016r. czas 00:06:40 – 00:42:46).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków oraz ubezpieczonego, gdyż były one rzeczowe, logiczne, szczegółowe, zasadniczo zgodne ze sobą oraz korespondujące z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie jego zatrudnienia w Zakładach (...) i stąd niewątpliwie posiadają szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez niego pracy.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego K. G. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 748) oraz w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.) prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948r., który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31.12.1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych wymienionej w wykazie A stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia,
- nie przystąpił do OFE albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

W myśl § 2 w.w. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W świetle utrwalonego orzecznictwa sądowego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska tylko rodzaj rzeczywiście powierzanej pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26.06.2015r. sygn. akt III AUa 168/15 LEX nr 1761793).

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony na dzień 01.01.1999r. posiada wymagany 15 – letni okres pracy w warunkach szczególnych, a konkretnie, czy istnieją podstawy do zaliczenia do takiej pracy spornego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) S.A. w Z. od dnia 10.11.1978r. do dnia 31.12.1995r.

Zdaniem Sądu wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego pozwalają na przyjęcie, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w tym czasie, także na stanowisku brygadzysty, pracę w warunkach szczególnych wymienioną w stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. wykazie A dziale XIV poz.4 , to jest „ pracę narażającą na działanie promieniowania jonizującego oraz na działalność pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia ”, przy czym Sąd stwierdził, iż pracę ubezpieczonego na stanowisku brygadzysty można również zakwalifikować jako pracę wymienioną w wykazie A dziale XIV poz.24 „ kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ”.

Ubezpieczony w tym czasie rzeczywiście stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę testera, zestrzajacza monitorów i był narażony na działanie promieniowania jonizującego.

Okoliczności powyższe dotyczące rzeczywiście wykonywanej pracy przez ubezpieczonego potwierdza zgromadzona w sprawie dokumentacja, w tym zawarta w aktach osobowych i aktach organu rentowego (m.in. opinia z zakresu BHP, świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych), a także zeznania słuchanych w sprawie świadków F. B. i H. T. i zeznania ubezpieczonego.

Za takim przyjęciem przemawia również fakt, iż świadkowi H. T., który wykonywał taką samą pracę co ubezpieczony w okresie spornym organ rentowy przyznał prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych po uprzednim zaliczeniu tej pracy do pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze, kierując się uregulowaniami prawnymi powołanymi na wstępie rozważań, Sąd w pkt 1 wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych poczynając od dnia (...), tj. od ukończenia wieku emerytalnego 60 lat (zgodnie z art.100 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie art.98 k.p.c. oraz §2 ust.1 i ust.2, §12 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz.461 ze zm.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak